

Tafel van Tien denkt mee over herinrichting Steenstraat

tekst: Karen van Rijsewijk

Een groep van tien bewoners en ondernemers uit de Steenstraat en omgeving gaat onder de naam 'de Tafel van Tien' meedenken over de herinrichting van deze straat. Zij fungeren als klankbordgroep voor de gemeente tijdens het ontwerpproces. De eerste bijeenkomst van de Tafel van Tien heeft inmiddels plaatsgevonden.

De gemeente wil de Steenstraat de komende jaren herinrichten. Redenen daarvoor zijn onder andere de verkeersdruk, maar ook het feit dat de huidige inrichting van de openbare ruimte sterk is verouderd. De stoepen zijn op diverse plaatsen erg krap en de straat is moeilijk schoon te houden. Bovendien is de Steenstraat volgens de gemeente een unieke, historische winkelstraat, een bijzonder stukje Arnhem dat het verdient goed onderhouden te worden.

Ondernemers, bewoners en andere betrokkenen konden tijdens een informatieavond op 11 december hun gedachten, wensen en klachten over de Steenstraat kenbaar maken. Dat gebeurde in vier discussiegroepen rond de thema's 'woonstraat', 'winkelstraat', 'verkeersstraat' en 'historische straat'. De verkeerssituatie bleek voor veel mensen het belangrijkste punt dat aangepakt moet worden. Sluipverkeer, hardrijders, gebrek aan parkeerplaatsen, fietsers en automobilisten die elkaar in de weg zitten, opstoppingen als gevolg van laden en lossen: het zijn dagelijkse ergernissen voor bewoners en ondernemers uit de straat.

Bij de ontwikkeling van de plannen kijkt de gemeente ook naar het pleintje op de hoek met de Spijkerlaan (voor de Action), het plein voor het Velperpoortstation en het parkeerterrein voor Albert Heijn.

Ook het plan Oase wordt betrokken bij de ontwikkeling van de plannen. Het plan Oase is opgesteld door de ondernemersvereniging uit de Steenstraat. Zij stellen onder meer voor de straat zo in te richten dat er geen gescheiden verkeersstromen meer zijn. Voetgangers, fietsers en auto's worden dus niet van elkaar gescheiden. Dat zou een veel veiliger straat opleveren.

Op basis van de verzamelde informatie ontwikkelen ambtenaren van de gemeente de komende tijd diverse denkrichtingen, die later op informatieavonden aan ondernemers en bewoners worden voorgelegd.

Vooralsnog is er 1 miljoen euro beschikbaar voor de herinrichting van de Steenstraat, maar wethouder Cees Jansen verwacht dat dat bedrag dankzij diverse subsidies nog kan groeien tot 1,8 miljoen euro.

De eerstkomende informatieavond is naar verwachting in mei 2008, de gemeente denkt in het najaar van 2009 daadwerkelijk met de herinrichting te kunnen beginnen.

Mensen die hun ideeën en gedachten over de toekomst van de straat aan de gemeente willen laten weten, kunnen dat doen via het speciale e-mailadres steenstraat@arnhem.nl. Het Plan Oase van de ondernemersvereniging Steenstraat staat op de website van het Spijkerkwartier: www.spijkerkwartier.net, kies links voor 'Plannen'.

In dit nummer o.a.:

Ontwerper Ineke Hans (2)

Muurtooi gesloten (3)

Arnhems Proeflokaal (4)

Grote bomeninventarisatie (10)

||||||| Ineke Hans, ontwerper

tekst: Gonnie Verbruggen

Ineke Hans

Ze is onder ontwerpers een begrip, in binnen- en buitenland: Ineke Hans van het bedrijf met dezelfde naam op de Dijkstraat 105. 'Bijna dagelijks verschijnt er in een designblad ergens ter wereld een artikel over onze ontwerpen. Het klinkt heel blasé, maar het is écht zo.' Terwijl ze dit zegt, laat Ineke twee buitenlandse tijdschriften zien.

Vijf jaar Londen

Het succes is haar niet vanzelf komen aanwaaien, al vanaf 1995 is Ineke Hans internationaal actief. Na haar opleiding hier in Arnhem en in Londen aan The Royal College of Art, werkte ze vanaf 1995 enkele jaren bij het meubelbedrijf Habitat in Londen. 'Maar ik wilde mijn eigen dingen doen. Ik zag het niet zitten om daar mijn leven lang te werken.' In die tijd heeft Ineke samen met anderen in Londen een alternatieve route voor de presentaties van beginnende ontwerpers georganiseerd. 'Tegenwoordig zie je vaak dat er naast een designbeurs ook een alternatief circuit de aandacht trekt, vooral in Milaan,' legt Ineke uit.

Lamp in vier uitvoeringen

Haar generatie staat aan de wieg van die ontwikkeling. Voor Ineke was het dé manier om meer bekendheid te verwerven.

Na vijf jaar Londen is ze teruggekeerd naar Arnhem. Ze huurt nu al 8 of 9 jaar de ruimte in de Dijkstraat waar vier mensen werken. Aan de straatkant bevinden zich het kantoor, de ontwerpruimte en het archief. Aan de achterkant is de werkplaats, daar werken nog eens twee of drie jongens. Ineke: 'Het heeft me nooit veel uitgemaakt, hoe mijn bedrijf is gehuisvest, maar deze ruimte is eigenlijk te klein. Toch wil ik absoluut niet naar een industrieterrein.' Ze heeft geen behoefte aan een 'gelikt' pand, maar het blijkt heel moeilijk om in Arnhem voor een bedrijf als dat van Ineke een geschikte ruimte te vinden. 'Het SLAK heeft bedrijfsruimten, maar verhuurt ze vaak alleen maar tijdelijk en dat gaat echt niet meer,' legt Ineke uit.

Innovatief

Ineke Hans ontwerpt alles wat ruimtelijk is, van sieraden tot een schoolplein. 'Het is leuk dat het werk zo gevarieerd is. Hierdoor verkopen we ook aan heel diverse klanten.' Zo is ze laatst uitgenodigd voor een beurs dit najaar in Frankfurt en heeft de zoon van Picasso een ontwerp van haar gekocht. 'Toen ik met mijn bedrijf begon had ik geen geld om met dure materialen te werken,' vertelt Ineke. Zo zijn tien jaar geleden stoelen gestoffeerd met dekens en de meubels van schuttinghout ontstaan. Ineke liet zich in die tijd inspireren door wat ze zag in het Openluchtmuseum: 'Vroeger waren de mensen arm en ze maakten hun meubels van goedkope materialen uit hun directe omgeving. De meubels waren vooral pragmatisch.' Dat pragmatisme en haar visie dat een ontwerp op z'n minst innovatief moet zijn, vormen de kern van haar werk. Een innovatief ontwerp moet gebruik maken van de huidige technieken en materialen en ook aansluiten bij de huidige emoties, vindt Ineke. 'Ik wil niet de zoveelste meuk voor een winkelketen ontwerpen, maar wel dat mijn ontwerpen worden gebruikt.' Haar zwarte meubels, die zijn gemaakt van gerecycled plastic, worden dan ook wereldwijd geleverd. De bruikbaarheid van haar ontwerpen vormt geen belemmering voor tentoonstellingen in musea. Zo is een stoel van haar te zien in het Victoria and Albert museum in Londen en was er de tentoonstelling 'True Life in het

Haags Gemeentemuseum. Ineke: 'Mijn porselein stond tussen het oude, zwarte Wedgwood-porselein. Dat werkte heel goed.'

Meer weten? Kijk eens op www.inekehans.com. In de nieuwe winkel Coming Soon, Kerkstraat 23, is ook werk van haar te zien. En wie een grotere bedrijfsruimte voor Ineke weet, mag altijd bellen.

Henk-David is bij toeval bij de zaak betrokken geraakt. 'Ik ben van oorsprong landschapsarchitect en werkte bij de Heidemij. Toen daar werd gereorganiseerd, ben ik hier boven de winkel een eigen architectenbureau begonnen.'

Van dat architectenbureau kwam niets terecht, maar Henk-David vond het wel leuk om af en toe mee te helpen in de winkel. Van het een kwam het ander, maar nu, na 23 jaar, zet hij er een punt achter.

Geen overlast meer

'In het begin werkten hier vijf personen, waaronder twee lijstenmakers. Eén van hen heeft hier meer dan veertig jaar gewerkt.' Op het laatst stond alleen Henk-David in de winkel. 'De Steenstraat is in de jaren '80 van de vorige eeuw versleten geraakt,' vindt Henk-David. 'Vroeger zaten hier chiquere winkels, zoals de kledingzaak Prince of Wales, en heel goede speciaalzaken, zoals een visboer. Die sloten één voor één hun deuren. Er kwamen rare zaakjes voor in de plaats.' Een andere reden voor het verval was de overlast van junks. 'De winkeliersvereniging organiseerde toen braderieën om het tij te keren, maar daardoor bleven de klanten juist weg.' Intussen is de overlast door junks volgens Henk-David helemaal verdwenen. 'Daar heeft de politie een compliment voor verdiend.'

Henk-David komt uit een kunstenaarsfamilie en dit werk was hem dus op het lijf geschreven. 'Het was geweldig om hier te werken,' zo kijkt hij er nu op terug. In het begin werden veel olieverfschilderijen en vooral werk van Franse kunstenaars verkocht. Later was Muurtooi bekend door het aanbod van werk van niet-westerse kunstenaars uit Zuid-Amerika, India en Indonesië. Ook veel werk van Nederlandse kunstenaars was er te koop, zoals zeefdrukken van Herman Brood en Corneille én werk van Henk-David zelf. 'Op een gegeven moment ben ik gestopt met de verkoop van olieverfwerken. Dat werd te duur en het was te gemakkelijk te stelen.' Hij heeft altijd een hekel gehad aan het gepraat over kunst. 'Wat bedoelt de kunstenaar ermee? Geen idee, zeg ik dan. Waar het om gaat is dat je het mooi vindt.'

Kookboek

Wat gaat hij doen als de winkel dicht is? 'Ik heb nog geen plannen, ik blijf in ieder geval wel schilderen.' Daarnaast heeft hij onlangs het boek **Engelen te paard** gepubliceerd. 'Het is een soort biografisch kookboek, dat ik heb gemaakt omdat we tegenwoordig worden vergiftigd door kookprogramma's op tv.' Toen dit artikel werd geschreven, was nog niet duidelijk wat er met de winkelruimte gaat gebeuren. 'Ik mag het nog niet verklappen, maar ik heb goede hoop dat er weer een bijzondere zaak in komt,' aldus Henk-David van 't Veen.

Muurtooi gesloten

tekst: Gonnie Verbruggen

Henk-David van 't Veen

Alweer is er een unieke zaak uit de Steenstraat verdwenen. Kunsthandel en lijstenmakerij Muurtooi, al sinds 1926 gevestigd in de Steenstraat, is per 1 februari 2008 gesloten. Eigenaar Henk-David van 't Veen legt uit waarom: 'Het is een financiële kwestie. De huur is zo hoog, dat het niet meer is op te brengen. Bovendien loopt dit soort handel de laatste vier jaar sterk terug, omdat ook winkels als Ikea en de Bijenkorf zeefdrukken, etsen en reproducties verkopen.'

Architect

Een zekere Bayer uit Utrecht stond aan de wieg van Muurtooi. Hij was eigenaar van een spiegelfabriek en had drie zoons, die hij alle drie een winkel cadeau deed. Henk-David: 'Zo had je vroeger een Muurtooi in Brabant, in Leeuwarden en hier op de Steenstraat. Nu bestaat alleen nog de winkel in Leeuwarden.' Voor de oorlog zat Muurtooi op de parkeerplaats voor station Velperpoort, na de oorlog is de zaak op het huidige adres terechtgekomen.

Arnhems Proeflokaal viert jubileum

tekst: Gert van der Plas

Arnhems Proeflokaal

‘We bieden restaurantkwaliteit voor een eetcaféprijs.’ Zo omschrijven Bart en Ellen de formule van hun Arnhems Proeflokaal, voor in de Spijkerstraat. In april is het vijf jaar geleden dat Bart van Aalten in het oogstrelende pandje aan de slag ging. Ook al heeft het Proeflokaal vanaf het begin van de jaren tachtig een horecabestemming, de opzet veranderde voortdurend. ‘Het is verschillende keren in andere handen overgegaan,’ vertelt Bart. ‘Toen ik hier begon in 2003, had ik al wel de ambitie om er echt een eetgelegenheid van te maken. We hadden toen nog gewoon café-Openingstijden en waren dus tot één of twee uur ’s nachts geopend. Maar de loop was er een beetje uit. Een aardig deel van de omzet kwam van klanten die hier alleen voor een drankje naartoe kwamen. In de afgelopen jaren is dat langzaam veranderd. Nu is het, sinds een jaar of twee, drie, echt een restaurant, hoewel je hier vanzelfsprekend ook van harte welkom bent voor alleen een biertje of een glas wijn.’

Dagvers en zelfgemaakt

Ellen Kisteman is de vriendin van Bart en zij werkt zelfs al langer dan Bart in het Proeflokaal. ‘Ik ben hier begonnen in de zomer van 2002 onder de vorige eigenaren. Ik werkte toen hoofdzakelijk in de bediening. Nu runnen we de zaak met z’n tweeën, wel met steun trouwens van een aantal parttimers. We zijn hier altijd met z’n vieren: een kok, een afwasser en twee mensen in de bediening.’ Die formule, hoe ziet die er dan precies uit? Dat-ie werkt, word je meteen duidelijk als je er binnenstapt. Het Proeflokaal is zeven dagen in de week geopend en het is er bijna altijd gezellig druk. Vrijdag is een topdag en dan kan het wel eens gebeuren dat je even aan de bar moet wachten tot er een tafeltje vrijkomt. Maar daar hoor je niemand over klagen. Het aantal vaste klanten is aanzienlijk. ‘En dat is voor een groot deel te danken aan ons prijsbeleid,’ zegt Bart. ‘Veel horecagelegenheden hebben zich in feite uit de markt geprijsd. Ze zijn veel te duur, zeker in verhouding tot wat er geboden wordt. Daar zetten wij ons tegen af.’

Wij pakken geen hoge marges. Ik heb liever dat de mensen nog eens terugkomen. Onze gasten krijgen hier goede waar voor hun geld en gaan blij de deur uit. Wie bij de maaltijd een fles wijn bestelt, krijgt bij vertrek een fles wijn mee naar huis.' Waar maak je dat mee?

De kaart wisselt dagelijks en biedt altijd de vertrouwde keus uit vis, vlees en vegetarisch. Ook de maaltijdsalade, echt niet alleen voor de zomer, prijkt altijd op het menu. Alle hoofdgerechten kosten € 9,25. Als voorafje is er keus uit soep van de dag en salade, als dessert een zelfgemaakt toetje, kaasplankje of ijs. Wat die soep betreft: die is altijd zelfgemaakt, en dat geldt ook voor de sauzen. Dus geen instantpul uit pakjes of blikjes.

Gevarieerd publiek

Als café moest het Proeflokaal het vroeger vooral hebben van buurtbewoners. Voor een café wel leuk natuurlijk, maar een restaurant kan daar niet op draaien. Ellen: 'Onder de vaste gasten - sommigen komen zelfs drie, vier keer in de week - zijn er nog steeds veel die in het Spijkerkwartier wonen, maar er zijn ook vaste bezoekers die hier eerst even lekker komen eten voordat ze naar de schouwburg of theater Het Hof gaan. Ook organisaties uit de omgeving, zoals Volkshuisvesting en Het Gelders Orkest, hebben ons ontdekt. Als ze iets te vieren hebben, komen ze naar het Proeflokaal. Zelfs uit de Randstad hebben we gasten. Die vinden ons op het internet, als betaalbare en

aantrekkelijke eetgelegenheid, en komen dan helemaal naar Arnhem, bijvoorbeeld om een vrijgezellenfeestje te vieren.'

De aantrekkelijkheid van het Proeflokaal zit 'em niet alleen in de smakelijk hap, ook het sfeervolle pand spreekt de gasten aan. Het werd gebouwd in 1907 als notariskantoor en het is nu nog goeddeels in de originele staat. Er ligt een prachtige houten vloer en er zijn nog gedeelten van de wand met glas-in-lood ramen, die ooit het vertrek in twee kamers verdeelde. Via de trap kom je op de vide, waar zich de meeste van de vijftig zitplaatsen bevinden. Dat gedeelte oogt weliswaar heel authentiek passend bij de benedenverdieping, maar is er pas in 1988 aangebouwd. In die tijd werd er fanatiek darts gespeeld in het Proeflokaal en dat trok zoveel publiek dat een uitbreiding noodzakelijk werd. Eigenlijk heel aantrekkelijk, zo'n niveauverschil. Op die vide is ook steeds een expositie van meer of minder bekende kunstenaars.

Bart en Ellen willen hun vijfjarig jubileum, straks in april, niet ongemerkt voorbij laten gaan. Op 21, 22 en 23 april kosten de hoofdgerechten slechts vijf euro. Dat zal druk worden!

Het Arnheems Proeflokaal opent dagelijks om vier uur, de keuken is geopend van vijf tot half tien.

Spijkerkwartier aangewezen als rijksbeschermd stadsgezicht

tekst: Karen van Rijsewijk

Het Spijkerkwartier is aangewezen als rijksbeschermd stadsgezicht, samen met nog drie andere Arnhemse wijken. Het rijk kan beschermde stadsgezichten aanwijzen als ze van nationaal belang zijn door hun waarde op het gebied van stedenbouw, architectuur en cultuurhistorie. Wat de Arnhemse wijken speciaal maakt, is de intimiteit en de menselijke schaal.

De aanwijzing als rijksbeschermd stadsgezicht heeft onder meer als gevolg dat er een nieuw bestemmingsplan moet komen voor het Spijkerkwartier. Dit bestemmingsplan biedt extra bescherming voor de karakteristieke elementen van de buurt, zoals de afgeschuinde straathoeken, het brede stratenprofiel en de lage ramen op veel tweede en derde verdiepingen.

Niet alleen gebouwen maar ook de stedenbouwkundige structuur, wegen, straten, pleinen, groen, bruggen, straatmeubilair en sloten vallen onder de noemer rijksbeschermd stadsgezicht. Binnenkort krijgen bewoners een brochure in de bus met informatie over de status van rijksbeschermd stadsgezicht en de gevolgen ervan.

In de volgende wijkkrant leest u meer over het nieuwe bestemmingsplan.

Kastanjelaan

Parkstraat

Twintig straten en een boulevard (aflevering 25)

tekst: Joep Mannaerts

Het is inmiddels al weer een flink aantal jaren geleden dat de laatste aflevering van dit feuilleton in de wijkkrant is verschenen. In 2004 om precies te zijn. Gelukkig zijn alle eerder verschenen afleveringen terug te vinden op de historische pagina van de web-site van het Spijkerkwartier www.spijkerkwartier.net, zodat het nog eens kan worden teruggelezen. Het goede voornemen is met enige regelmaat deze serie voort te zetten, een serie over dingen die in het verleden zijn gebeurd en waarvan het de moeite waard is daarover te verhalen.

Deze aflevering gaat over Grim en Grom.

Grim en Grom

Grim en Grom waren twee leeuwen. Geen echte leeuwen, maar leeuwen van zink. Het verhaal van Grim en Grom begint ook niet in het Spijkerkwartier, maar aan het Willemsplein. Daar stond tot 1959 de gemeentelijke HBS (Hogere Burgerschool). Nu is op die plaats de AKU-fontein. De school is voor het Spijkerkwartier bijzonder, omdat vanuit dat gebouw twee keer het voortgezet onderwijs naar het Spijkerkwartier verhuisde. De eerste keer was in 1905 toen onder de naam 'Lorentz-HBS' in de Schoolstraat een nieuwe school in gebruik kon worden genomen en de tweede keer in 1959 toen het toenmalige Thorbeckelyceum van het Willemsplein verhuisde naar de nieuwgebouwde school aan de Thorbeckestraat. Grim en Grom zijn toen meeverhuisd. Zij stonden sinds 1866 op de dakrand van het schoolgebouw aan het Willemsplein manhaftig het wapen van Arnhem (de dubbelkoppige adelaar) overeind te houden.

Desolaat

De aannemer die de school aan de Thorbeckestraat bouwde, had het originele plan opgevat om Grim en Grom als geschenk aan de nieuwe school aan te bieden en daarvoor speciaal een piëdestal gemetseld. Dit voetstuk is nog steeds achter de school te vinden, al had het weinig gescheeld of in een onbewaakt moment was de slopershamer er in gegaan. Van Grim en Grom is overigens niets meer terug te vinden. En dat was in 1982 al zo, toen de Thorbecke Scholengemeenschap het monument heeft opgeknapt en in plaats van Grim en Grom een op het voortgezet onderwijs geënte voorstelling op het voetstuk plaatste. En deze voorstelling bevindt zich na 25 jaar in een slechte staat. Vandalisme en graffiti droegen bij aan de huidige desolate toestand. Het Stedelijk Gymnasium, sinds januari 2007 de nieuwe bewoner van het gebouw aan de

Thorbeckestraat heeft er de provisorische rokersruimte voor de gymnasiasten maar voor gezet om het aan het oog te onttrekken, in afwachting van betere tijden voor wat ons nog rest van het monument voor Grim en Grom. De komst van het Gymnasium naar het gebouw luidt ook een nieuwe periode in. Als we erin slagen het monument te behouden is dat de uitgelezen plek waar het verhaal van Grim en Grom en de HBS aan het Willemsplein, de Thorbecke Scholengemeenschap en het Stedelijk Gymnasium verteld kan worden.

Het monument voor Grim en Grom na de opknopbeurt in 1982.

Grim en Grom zoals zij bijna 100 jaar op de HBS aan het Willemsplein stonden.

Wijkwethouder Sander van Bodegraven: 'Spijkerkwartier staat aan de vooravond van grote veranderingen'

tekst: Gonnie Verbruggen

Op verschillende plaatsen in de wijk verschijnen nieuwe appartementencomplexen. In de Spoorhoek komen appartementen op de plek waar Besselink zat (zie elders in dit nummer), evenals op de hoek van de Bloemstraat en de Van Muijwijkstraat. Verder worden het voormalige pand van Monuta in de Dijkstraat en het grijze pand met de regenboog in de Boekhorstenstraat verbouwd tot appartementencomplexen. Ook zullen de panden in het prostitutiegebied weer worden bewoond. Wat betekent de komst van steeds meer appartementen en gesplitste woningen voor de druk op de beschikbare parkeerplaatsen en de bevolkingssamenstelling? Voor onze wijkkrant geeft wethouder Sander van Bodegraven zijn visie op deze ontwikkeling.

Parkeernorm

Sander van Bodegraven: 'De parkeerdruk neemt in principe echt niet toe. Het uitgangspunt is, dat als er nieuwe woningen bijkomen, het parkeren binnen de norm moet worden opgelost. Naarmate woningen groter en duurder zijn, wordt er met meer auto's per adres gerekend. Voor een studentenwoning geldt juist een lagere norm.' Volgens Van Bodegraven worden die normen landelijk vastgesteld: 'De gemeente verzint die niet zelf.'

Dat er een parkeerprobleem is in het Spijkerkwartier is bij de gemeente bekend. Van Bodegraven: 'Er wordt nu in overleg met wijkbewoners gewerkt aan plannen die de parkeerdruk moeten verminderen. Overigens is die druk

sinds de prostitutie uit de wijk is verdwenen minder geworden, maar die zal weer toenemen als dat gebied weer volop wordt bewoond.'

Van Bodegraven geeft aan dat bij het zoeken naar oplossingen ook aan gebouwde parkeervoorzieningen werd gedacht. 'Maar een parkeerplek boven de grond kost al gauw € 15.000, onder de grond moet je aan een bedrag boven de € 30.000 denken. Er zijn niet veel autobezitters die dat ervoor over hebben.'

Op 5 maart is er een informatieavond over het nieuwe parkeerbeleid. Meer informatie elders in dit nummer en op www.spijkerkwartier.net.

Bevolkingssamenstelling

Volgens statistische gegevens van de gemeente is het Spijkerkwartier de meest rusteloze wijk van Arnhem. De mensen blijven er gemiddeld het kortst in dezelfde woning wonen en het percentage van bewoners met een leeftijd tussen de 25 en de 45 jaar is er het grootst. Bovendien is het aantal 65-plussers er het kleinst van heel Arnhem. Jonge mensen die een appartement betrekken, weten dat ze er

Vernieuwbouw pand Koster-Besselink

tekst: Gert van der Plas

In de vorige aflevering hebben we uitgebreid aandacht besteed aan de Spoorhoek, waarbij ook de leegstand van winkels aan de orde kwam. Over een van die percelen is inmiddels goed nieuws te melden. De winkel van Koster-Besselink, die trouwens nog maar kort geleden werd gesloten, en de bovenliggende woonruimte, zullen binnenkort een grondige opknapbeurt ondergaan. Vastgoedmakelaar ABC heeft het pand in de verkoop gezet.

Boven de winkel komen appartementen, waarvoor zich inmiddels potentiële kopers hebben gemeld. Er komt een extra etage bovenop, zodat oppervlak ontstaat voor zes wooneenheden. ABC laat weten dat met de verbouwingswerkzaamheden wordt begonnen zo gauw de appartementen ook werkelijk verkocht zijn. De verbouwing zal dan naar verwachting een half jaar in beslag nemen. De prijzen van de appartementen: van € 139.500 tot € 154.500.

Plattegronden van de appartementen en afbeeldingen van voor- en zijaanzicht van het pand zijn al te bewonderen: ABC heeft ze op de etalageruiten geplakt. Wie meer wil weten, kan tercht op de website van ABC Makelaars.

niet hun hele leven blijven wonen. Ze investeren dus minder in hun omgeving, wat zich bijvoorbeeld kan uiten in het dumpen van afval op straat. Van Bodegraven gelooft niet in dit soort generalisaties. 'Betrokkenheid is afwezig als er gebieden zijn die van niemand zijn. Dat heeft niets met leeftijd te maken, wel met waarden en normen. Verder bestaat een redelijk deel uit koopappartementen. Eigenaren zijn nu eenmaal meestal zuiniger op hun onroerend goed,' aldus Van Bodegraven.

Grote veranderingen

De huizenprijzen zijn de afgelopen jaren steeds hoger geworden in het Spijkerkwartier. Jongeren kunnen zich daardoor bijna niet meer vestigen in onze wijk. 'Door een aantal van deze nieuwbouwprojecten kan dat wel,' legt Van Bodegraven uit. 'We zijn daar enthousiast over, want die projecten passen door hun variatie bij het beeld van het Spijkerkwartier.' Hij wijst op de herontwikkeling van het voormalige prostitutiegebied waar een mix van woningen voor gezinnen, appartementen en woningen gecombineerd met ateliers wordt gerealiseerd.

Ook in de Spoorhoek staat het nodige op stapel. Van Bodegraven: 'In het kader van Buiten Gewoon Beter wordt ook de Hommelstraat opgeknapt. We weten nog niet precies wanneer dat project begint, maar we weten wel wanneer we het geld kunnen uitgeven.' De gemeente wil in de Hommelstraat een logische aansluiting op het modekwartier in Klarendal realiseren. 'Als je als overheid investeert in de openbare ruimte, dan hoop je dat de winkeliers mee gaan doen. Dat geldt ook voor de Steenstraat,' meent Van Bodegraven.

Kortom, er gaat veel gebeuren in de wijk.

Van Bodegraven: 'In een paar jaar zal de trots op de wijk nog veel groter zijn.'

Zo gaat het voormalige pand van Koster-Besselink op de hoek van de Hommelstraat en de Oude Klarendalseweg eruit zien.

Grote bomeninventarisatie

Voorlopig SLAK-ateliers in beoogd 'Domushuis'

tekst: Loet van Moll, Groengroep

Misschien heb je onlangs mensen op straat gezien die met een apparaat de bomen aan het opmeten waren. Dat zijn vrijwilligers die voor de Groengroep de bomen in de wijk inventariseren. Ze noteren soorten, tellen aantallen en meten de dikte van bomen. Niet alleen de bomen op straat maar ook die in particuliere tuinen, voor zover bereikbaar. Initiatiefneemster is Josien Sewüster uit de Parkstraat, die met hulp van haar vriend (werkzaam bij het Geldersch Landschap) een complete lijst samenstelt.

De Groengroep is dolblij met dit initiatief. Ongeveer vijftien jaar geleden is al eens een lijst gemaakt van circa 900 bomen, op basis van een onderhoudslijst van de Dienst Stadsbeheer. Die lijst is intussen verouderd en omvat alleen de bomen in openbaar gebied en niet die op particulier terrein.

Op dit moment komt een nieuwe lijst goed van pas. Afgelopen jaar zijn op enkele plaatsen bomen gekapt waarvoor geen kapvergunning was aangevraagd. Dat mag alleen als de doorsnede van de stam minder is dan 25 centimeter (op 130 centimeter hoogte). Als er geen gegevens zijn, is handhaving lastig. Omwonenden twijfelden dit voorjaar of de kap van twee lindes aan de Wijkstraat wel rechtmatig was. Controleurs van Handhaving hebben vervolgens de in mootjes gezaagde bomen op het terrein van de hovenier achterhaald. Daar constateerden ze dat, zij het nipt, de bomen op minder dan 25 centimeter uitkwamen.

Verder kan de lijst een onderbouwing geven voor het nieuwe bestemmingsplan. Dit plan, nu nog in de maak, zal bescherming gaan bieden aan de cultuurhistorische waarden van het Spijkerkwartier. Deels zijn dat stedenbouwkundige waarden, deels zijn dat groene waarden. Daarbij moet je denken aan de openbare tuinen, de kenmerkende voortuinen met hekjes, de tuindoorzichten in de hoeken van de bebouwing en de monumentale en waardevolle bomen. Het is voor het eerst dat een aantal grote en bijzondere bomen in het bestemmingsplan wordt opgenomen.

tekst: Karen van Rijsewijk

De komende twee jaar zitten er kunstenaars in het pand aan de Steenstraat 44/46, het pand waar de gemeente een Domushuis wil vestigen. De Stichting Atelierbeheer SLAK biedt op haar website ateliers te huur aan in het voormalige kantoorpand.

Het Leger des Heils wil, met medewerking van de gemeente en eigenaar Portaal, in dit pand een zogeheten Domushuis vestigen, een begeleid woonvoorziening voor mensen met psychische problemen en/of een verslaving die in aanraking zijn gekomen met justitie. Met name vanuit de ondernemers van de Steenstraat zijn hiertegen felle bezwaren gekomen. De ondernemers vrezen overlast, maar gemeente en Leger des Heils denken dit te kunnen voorkomen door onder meer goede afspraken met bewoners en omwonenden.

Voorlopig duurt het nog wel even voor het Domushuis er daadwerkelijk is. Jan Jans, vanuit het Leger des Heils betrokken bij het Domushuis: 'Het is wachten op de bouwvergunning en dat duurt kennelijk langer dan verwacht. Ik bel regelmatig met de gemeente om te horen hoe het er voorstaat. We hopen dat die bouwvergunning er binnen een paar maanden is.'

Als de bouwvergunning er is, volgt de procedure waarin betrokkenen de gelegenheid krijgen om bezwaar te maken tegen de komst van het Domushuis. De ondernemers van de Steenstraat hebben hiervoor gezamenlijk een advocaat in de arm genomen. Deze procedure kan de komst van het Domushuis geruime tijd uitstellen. Daarom is er kennelijk nu voor gekozen het pand tijdelijk te verhuren via SLAK. Bij het ter perse gaan van deze wijkkrant kon de gemeente Arnhem geen toelichting geven op de huidige stand van zaken.

Eerdere pogingen van de gemeente om een Domushuis te vestigen in de Renssenstraat, strandden op bezwaren uit de buurt daar. In onder meer Heerlen is al wel een Domushuis, dat volgens het Leger des Heils zonder noemenswaardige problemen draait.

Delicatessen

tekst: Bob van Egdom

Gezeten boven een geroosterde witte boterham met daarop een spiegelei en daarover een geschaafde witte truffel (helaas door de weersomstandigheden in het vindgebied geen Magnatum) en een paar uur later het nieuwe jaar binnenstappend met een kopje Kopie Luwak, wil ik het hebben over delicatessen.

Een delicatessa is in mijn beleving iets heel puurs. Iets dat uit zichzelf in staat is om een ware smaakexplosie te bewerkstelligen. Iets dat om verscheidene redenen vaak zeldzaam is. Less is more, zeker in prijs, wat dan weer jammer is.

Een delicatessa vergt vaak ook kennis, de prijs is namelijk helaas ook vaak aanleiding om de kluit te belazeren. Zo is bijvoorbeeld de Zeeuwse platte oester het best, maar we krijgen vaak Japanse voorgezet. Er is enorm veel nepkaviaar in de handel en we krijgen in menig restaurant vaak een haasbiefstuk van het belendende stuk koebeest. Oppassen dus.

Gek genoeg is er tegenwoordig voor van alles en nog wat een keurmerk, maar als het op delicatessen aankomt dan moet de consument vertrouwen op de blauwe ogen van de leverancier of bedienend personeel.

Even terugkomen op de kennis die nodig is. Vaak is deze cultuurgebonden en ik wil bij deze dan ook een oproep doen aan alle culturen die onze wijk rijk is om hun delicatessa(n) met ons te delen. Reacties kunnen naar de redactie worden gestuurd.

In het afgelopen jaar is de consumptie van luxe eten toegenomen, de oesters waren niet aan te slepen! Laten we dat in 2008 doorzetten. Gewicht bespaart het sowieso, omdat we nu eenmaal geen afgeladen borden kunnen veroorloven, dus dat goede voornemen wordt dan ook gehaald.

Graag reacties en eh... geen recept dit keer want een goede delicatessa smaakt uit zichzelf al als een feest!! Vooruit, een kleintje dan:

Geflambeerde oesters

6 Oesters (waar blijft verdorie toch die viswinkel!!)

1 Scheut Cognac

Breek de oesters open en laat zoveel mogelijk vocht in de schelp achter, inclusief het vlees natuurlijk. Verwarm een koekenpan op het vuur en leg de oesters in de schelp erin. Twee minuutjes warm laten worden, dan de scheut cognac erbij gieten. Meteen een vlammetje erbij om de alcohol af te fakkelen (let op de afzuigkap!) en opdienen maar!!

Nogmaals een oproep aan... uzelf! Bedenk altijd dat het geheime ingrediënt Liefde is!

Verse oesters op ijs

De bovenste foto is een Ansicht uit 1910.
De onderste foto is gemaakt door Ben Bongers
in november 2007.

Toen en nu: Parkstraat

ter hoogte van de kruising
met de Prins Hendrikstraat.

Oproep: beeldmateriaal over het Spijkerkwartier

De Werkgroep Spijkerkwartier wil dit jaar haar 33-jarig bestaan vieren met onder andere het uitbrengen van een serie dvd's met allerlei beeldmateriaal over het Spijkerkwartier. Er zullen films en documentaires op komen te staan maar ook foto's en dia's. De werkgroep hoopt het eerste exemplaar al op de Bloembakkendag in mei aan belangstellenden te kunnen aanbieden. Er is reeds veel materiaal voorhanden maar desondanks zijn we nog op zoek naar ander, misschien nog onbekend materiaal.

Wanneer u beeldmateriaal heeft en dat ter beschikking wilt stellen of als u weet waar nog materiaal te vinden is, kunt u dat via e-mail aan de werkgroep laten weten.

Het adres is **info@spijkerkwartier.net**.

Een briefje naar Buurtcentrum de Lommerd, Spijkerstraat 185a, 6828 DC Arnhem ter attentie van de Werkgroep Spijkerkwartier mag natuurlijk ook.

Er zal dan zo spoedig mogelijk contact met u opgenomen worden. Na digitalisering krijgt u uw materiaal uiteraard zo snel mogelijk weer retour.

De Werkgroep Spijkerkwartier

Lezing over geschiedenis Spijkerkwartier

Joep Mannaerts houdt dinsdag 4 maart een lezing over de geschiedenis van het Spijkerkwartier. De titel van de lezing is 'Spijkerkwartier. Twee eeuwen contrasten.' Aan de hand van veel plaatjes biedt Mannaerts een reis van tweehonderd jaar door de tijd en door de buurt. Eerder al hield Mannaerts deze lezing bij de Volksuniversiteit. Op verzoek van een aantal buurtbewoners herhaalt hij hem nu in het Spijkerkwartier zelf.

Joep Mannaerts is de schrijver van de historische rubriek Twintig straten en een boulevard, elders in deze wijkkrant.

De lezing begint om 20.00 uur en wordt gehouden in de Lommerd.

Werkgroep Spijkerkwartier

Deelnemers van de werkgroep Spijkerkwartier zijn actief voor en met de wijk. Wilt u meedoen? Aanmelden kan via de Lommerd, 026-4423549.

5 maart informatieavond over parkeren in Spijkerkwartier

De informatieavond over parkeren in het Spijkerkwartier wordt gehouden op woensdag 5 maart, in de Burgerzaal van het stadhuis om 20.00 uur.

Op die avond, die eigenlijk al in november gehouden zou worden, presenteert de gemeente een aantal voorstellen voor een nieuw parkeerbeleid in de wijk. Dat moet de grote parkeerdruk verminderen. De gemeente voelt zelf het meest voor betaald parkeren in de hele wijk, waarbij bewoners en ondernemers een ontheffing kunnen kopen, net zoals ze nu een vergunning kunnen kopen.

De gemeente voert het nieuwe parkeerbeleid alleen in als er voldoende draagvlak voor is onder bewoners en ondernemers. Alle bewoners krijgen deze maand een informatiebrief thuisbezorgd over de parkeerplannen.

Galerie Vlasblom

Emmastraat 17, tel. 351 71 81.
Info op www.galerie-vlasblom.nl
E-mail: galerie.vlasblom@planet.nl
Openingstijden: vrij, za en zo 13 - 17 uur en op afspraak.

Van 16 maart t/m 20 april:
Antje Veldstra, houtsneden
Willy van der Duyn, houtsneden en schilderijen
Ton de Vreede, sculpturen van o.a. glas en metaal

Theater Het Hof

Boekhorstenstraat 58, tel. 026-3514436.
Info op www.theaterhethof.nl
E-mail: info@theaterhethof.nl
Aanvang 20.30 uur. Entree € 12,-

Op moment van kopijsluiting waren er nog geen voorstellingen gepland. Kijk zelf op de website.

KAB Posttheater

Rosendaalsestraat 27, tel. 026 - 446 05 53.
Meer informatie en reserveren: www.posttheater.nl
Alle voorstellingen: aanvang 20.30 uur en toegangsprijs € 14,00 tenzij anders vermeld.

Februari

do 14 vr 15 za 16 zo 17

Enge Buren met 'Potje Poekelén? Muzikale theatershow

do 21 Peter Faber, Workshop 16.00 uur, € 15; studenten Artez € 12

do 21 Peter Faber met 'Caveman'

vr 22 Cameretten Festival 2007 Finalisten

za 23 Night of Comedy - Top stand-up comedy

vr 29 Reinder van der Naalt met 'Image'

vr 29 Arie Blok: 'Arie Blok speelt Klein' (€ 12)

Maart

za 1 Ronald Goedemondt met 'Ze bestaan echt' (€ 15)

vr 7 Droog Brood met 'De kip met de gouden enkels'

za 8 Karin Bruers met 'Marmer en Chocola'

wo 12 Jim Speelmans met 'Komiek zonder meer'

do 13 Gaëtane Bouchez met 'Mata Hari'

vr 14 Wouter Deprez met 'EELT'

za 22 Amsterdams Kleinkunst Festival - Competitie Wim Sonneveldprijs 2008

za 22 Posttheater Dansfeest

do 27 Peter Faber - Workshop 16.00 uur, € 15; Studenten Artez € 12

do 27 Peter Faber met 'Caveman'

vr 28 Vincent Bijlo met 'Mijn laatste sigaret'

za 29 Wilko Terwijn met 'X'

April

vr 4 C3 met '3D'

za 5 Eric Köller met 'Hippopotomonstrosesquipedaliofobie', angst voor lange woorden

vr 11 Samba Schutte met 'Hakili Jambar'

za 12 Comedy Explosion met Dé Stand-Up theatershow

Huis van Puck

(voorheen Parktheater)

Parkstraat 34a, tel. 026 - 351 05 10.

Info op www.huisvanpuck.nl

E-mail: info@huisvanpuck.nl

Voorstellingen beginnen om 20.30 uur of 14.30 uur.

Telefonisch reserveren: 026 - 442 65 38, di-vr 13.00 -

16.00 uur en vanaf tweeëneuhalf uur voor aanvang van een voorstelling.

Toegangsprijs € 8,- / Open podium € 4,-

Februari

zo 17 Fourtress Music met 'Lust' (20.30 uur)

vr 22 Open podium (20.30 uur)

za 23 Muziektheater Stuk met 'Perpetuum Mobile' (20.30 uur)

Maart

7, 8, 9 Lorentz Lyceum speelt 'Hamlet better than the original' (vr za 20.30 uur, zo 20.00)

vr 21 Open podium (20.30 uur)

za 22 Pucks Preview - vooruitblik op producties van verschillende groepen uit de regio

vr 28 Kunst en Vliegwerk met 'De Vloer op' (20.30 uur)

April

- zo 6 Voorstelling van de Arnhemse groep Fools, theaterimprovisaties (20.30 uur)
- za 12 Troep speelt 'De Kale Zangeres' en 'De Les' (20.30 uur)

Muziektheater Stuk

Galerie De Drie Koningen

(Stadspastoraat)

Driekoningendwarsstraat 30, tel. 026 - 351 31 85.
 Info op www.stadspastoraatarnhem.com
 E-mail: stadspastoraat@planet.nl
 Elke werkdag Open Huis, van ma t/m vrij van 10.00 tot 14.00 uur. U bent welkom voor een kop koffie of thee, een praatje. Bovendien zijn er regelmatig exposities.

Poehaa

Circus Theater School
 Driekoningenstraat 17, tel. 4458252.
 Info op www.circuspoehaa.nl
 E-mail: circuspoehaa@planet.nl
 11 t/m 16 februari 2008 Presentatie cursusgroepen

Galerie De Vijf Eijken

Parkstraat 45, tel. 3511004.
 Vrij t/m zon geopend van 13.00 tot 17.00 uur
 of op afspraak
 Info op www.devijfeijken.nl
 E-mail: devijfeijken@chello.nl

16 maart t/m 27 april
 Voorjaarsexpositie met werken van Ben Bodt en Manja Hazenberg.

Fourtress Music

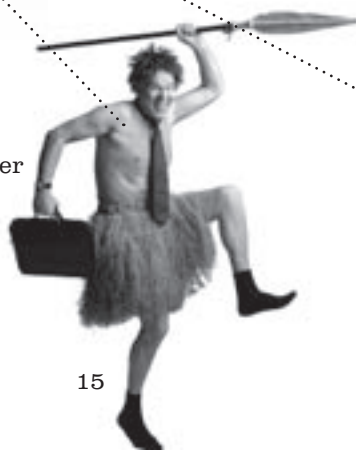
Enge Buren

Ton de Vreede

Willy van der Duyn

Peter Faber

belangrijke

informatie

www.spijkerkwartier.net

Inloopmiddag/avond Ontwikkelingsvisie Spijkerbroek

Voor het project Spijkerbroek, het gebied tussen de spoorlijn, de Thorbeckestraat en de Hertogstraat/Emmastraat, heeft de gemeente een ontwikkelingsvisie opgesteld, in nauw overleg met de werkgroep Spijkerbroek, bestaande uit bewoners en andere betrokkenen.

De ontwikkelingsvisie is het resultaat van modellen en keuzes waar de buurt in november zijn mening over kon geven. Dit voorjaar wordt de ontwikkelingsvisie aan de gemeenteraad voorgelegd.

U kunt kennismaken van de visie tijdens een inloopmiddag/avond in de Lommerd op woensdag 27 februari van 16.00 tot 20.00 uur. Tijdens deze inloopmiddag zijn bewoners en ambtenaren aanwezig om de visie toe te lichten en om vragen te beantwoorden.

U bent van harte welkom in buurtcentrum de Lommerd, Spijkerstraat 185a.

Cursusinformatie op website

In de wijkkrant Spijkerkwartier/Spoorhoek staan geen cursussen, workshops en dergelijke. Reden is de lange productietijd van de krant en de beperkte ruimte. Op de website www.spijkerkwartier.net is wel ruimte voor informatie over niet-commerciële cursussen. Het e-mailadres is info@spijkerkwartier.net (max. 100 woorden).

www.spijkerkwartier.net

Handige telefoonnummers

Servicelijn van de gemeente: 0900 - 1809

(voor melding van bijvoorbeeld zwerfvuil, losliggende stoeptegels, verkeeroverlast)

Afvalophaaldienst SITA: 4460490

Melden overlast van drugs- of alcoholverslaafden: 8451700

Politie: 0900 - 8844

Agenda / vergaderingen

Het Wijkplatform Spijkerkwartier/Spoorhoek komt bijeen op: 12 maart, 7 mei, 25 juni, 3 september, 29 oktober en 10 december. Steeds om 19.30 uur in De Lommerd, Spijkerstraat 185A.

De Werkgroep Spijkerkwartier komt bijeen op: 19 februari, 18 maart, 1 april, 15 april, 29 april, 13 mei, 27 mei, 10 juni en 24 juni. Steeds om 20.00 uur in De Lommerd, Spijkerstraat 185A.

Spreekuren

De spreekuren vinden plaats in buurtcentrum De Lommerd
Gebiedsagenten: 0900 - 8844

Joke Bartelink en Frank Reijnders

spreekuur: donderdag van 19.00 - 20.00 uur

De Lommerd tel. 4423549, fax. 3519975

Colofon

Ingezonden stukken in deze wijkkrant zijn voor rekening van de auteurs.

Redactieadres: Buurthuis de Lommerd

Spijkerstraat 185 a tel. 4423549

E-mail: wijkkrant@arnhem-middennet.nl

Redactie: Akke de Boer, Bob van Egdome, Wilma Reitsma

Marlies Hummelen, Gert van der Plas

Karen van Rijsewijk, Gonnie Verbruggen

Foto's: Sjoerd Kulsdom, Merijntje Betzema,

Gonnie Verbruggen, Gert van der Plas,

Ben Bongers

Ontwerp: Ontwerpers om de hoek

Kijk voor alle informatie over het Spijkerkwartier en de Spoorhoek ook regelmatig op www.spijkerkwartier.net

Kopijsluiting voor volgende wijkkrant: 9 maart 2008

